Krajinář (kód: 41-038-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Zahradník; Krajinář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby	3
Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě	3
Ošetřování rostlin ručním nářadím	3
Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin	3
Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti	3
Zakládání a údržba travnatých ploch	3
Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy	3
Orientace v sadovnickém projektu	3
Péče o vzrostlé a památné stromy	3
Údržba stavebních prvků v krajině	3
Údržba a zakládání přírodě blízkých biotopů v krajině	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit základní druhy okrasných květin, keřů a stromů používaných do venkovních výsadeb	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést výsadbu okrasných rostlin (květiny, keře, stromy) a jejich ošetření po výsadbě	Praktické předvedení
b) Popsat a odůvodnit technologický postup výsadeb květin a dřevin	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Ošetřování rostlin ručním nářadím

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kultivační práce (okopávka, pletí, rytí, hrabání) a zdůvodnit význam jednotlivých činností	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit toto kritérium.

Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologický postup při míchání a aplikaci chemických látek	Ústní ověření
b) Namíchat ochranný postřik v požadované koncentraci	Praktické předvedení
c) Provést postřik květin proti chorobám a škůdcům	Praktické předvedení
d) Dodržet zásady bezpečnosti práce při manipulaci s chemickými látkami	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný způsob řezu u konkrétní okrasné dřeviny v závislosti na jejím životním období a řez provést	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit řez okrasných dřevin v období vegetačního klidu	Ústní ověření
c) Provést řez tvarovaných stěn a živých plotů	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zakládání a údržba travnatých ploch

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Založit trávník výsevem	Praktické předvedení
b) Posekat trávník	Praktické předvedení
c) Provést jarní nebo podzimní vyhrabání travnatých ploch	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést práci se základními měřičskými pomůckami (pásmo, metr, výtyčky, kolíky)	Praktické předvedení
b) Změřit a vypočítat plochu záhonu okrasných rostlin	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v sadovnickém projektu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ukázat v sadovnickém projektu místa pro výsadbu rostlin, umístění drobných staveb, výsev trávníku apod.	Praktické předvedení
b) Charakterizovat jednotlivé typy krajinotvorných prvků	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Péče o vzrostlé a památné stromy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit celkový stav daného stromu a navrhnout odpovídající pěstební opatření	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Údržba stavebních prvků v krajině

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout a provést údržbu jednoho stavebního prvku a mobiliáře v krajině (schody, můstek, povalový chodník, lavičky, sedák, oplocení)	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit toto kritérium.

Údržba a zakládání přírodě blízkých biotopů v krajině

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob zakládání ploch krajinné zeleně – příprava půdy, bylinné patro, dřevinné patro	Ústní ověření
b) Zhodnotit význam, principy zakládání a údržby křovinatých pásů, remízků, vodních a mokřadních biotopů a zadanou údržbu provést	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Při přípravě na ověřování kompetencí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku a aspekty lidské činnosti v krajině. Podle stavu počasí a vývoje rostlin se činnosti kumulují tak, aby jednotlivá kritéria mohla být splněna v nejpříhodnějším období. Zejména při ověřování kompetencí v krajině a s tím spojenými přesuny uchazečů je nutno počítat s většími časovými prodlevami.
U kompetence ***Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby*** se má na mysli předložení 50 ks rostlin a dřevin k determinaci. U dřevin lze použít listnaté stromy a keře v olistěném stavu, případně jehličnany v podobě vzorků nebo přímo v parku, arboretu nebo okrasné školce. Pro determinaci květin lze použít trvalky, dvouletky nebo letničky.
U ověřování kompetence ***Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě*** je nutno použít kvalitní nářadí, vlastní ošetření provést dle aktuálních požadavků rostlin a ročního období. V případě výsadby dřevin se jedná o výsadbu 5 kusů (s balem či bez balu), v případě výsadby květin o minimálně 20 ks (letničky, trvalky).
Kompetence ***Ošetřování rostlin ručním nářadím*** bude ověřena ve stanovených plochách (školka, park, záhony) řádně připraveným nářadím. Kritérium bude ověřeno na záhonu květin nebo okrasných dřevin bez pokrývky mulče. Minimální plocha 10 m^2.
U kompetence ***Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin*** je nutno mít k dispozici kulturu květin na záhonech nebo ve skleníku; uchazeč bude postupovat přesně dle jednotlivých kritérií tak, aby byly současně respektovány zákonné požadavky BOZP. Minimální plocha záhonu či pěstební plochy pro ošetření činí 20 m^2.
Při ověřování kompetence ***Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti*** je nutno mít k dispozici jednu okrasnou dřevinu pro každého uchazeče – listnatý opadavý keř, rostoucí ve volné půdě. Tento keř musí být v takovém stavu, aby u něj bylo možno provést udržovací řez v duchu zásad sadovnické a krajinářské praxe. Dále je nutno mít k dispozici pro každého uchazeče živý plot výšky do 2 metrů v délce 10 metrů a provést u něj tvarovací řez plotostřihem.
Kompetence ***Zakládání a údržba travnatých ploch*** bude ověřována na volné ploše - minimálně 6 m^2 pro jednoho uchazeče - předem připravené zahradnickými stroji a nářadím pro výsev trávníku. Dále musí být k dispozici plocha trávníku pro jeho posekání - minimálně 100 m^2 pro jednoho uchazeče. Kritérium c) bude ověřeno na parkové ploše minimálně 100 m^2.
Kompetence ***Vyměřování sadovnické a krajinářské úpravy*** a ***Orientace v sadovnickém projektu*** je možno při ověřování propojit zaměřením a vytyčením např. záhonu rostlin, základů altánu, květinové zídky apod. přímo v terénu s využitím sadovnického projektu daného parku nebo jeho části.
Pro ověření kompetence ***Péče o vzrostlé a památné stromy*** je nutno mít k dispozici minimálně jeden vzrostlý strom nebo památný strom ve smyslu zákona č.114/92 Sb., ve znění pozdějších předpisů, u něhož lze vizuálně posoudit jeho zdravotní stav a navrhnout odpovídající pěstební opatření.
U ověřování kompetence ***Údržba stavebních prvků v krajině*** je vhodné postihnout aspekty jednotlivých prací v krajině v průběhu roku a v souvislosti s tím použít vhodné stavební prvky, posoudit jejich stav, provést vlastní údržbu ve smyslu kritéria a). Údržbou se má na mysli oprava, výměna částí, nátěr apod. Jednotlivé prvky je možno u většího počtu uchazečů libovolně kombinovat, případně doplnit s přihlédnutím k časovému limitu zkoušky.
Při ověření kompetence ***Údržba a zakládání přírodě blízkých biotopů v krajině*** je nutno mít k dispozici takovýto prvek v parku, uměle vytvořeném sadovnickém nebo krajinářském detailu nebo volné krajině (křovinatý pás, remízek, vodní biotop), prakticky provést jeho údržbu (vyčištění, odstranění náletů, řez, návrh doplnění) a zhodnotit jeho význam v krajině.
Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě výsledné práce a případně i k časovému hledisku zvládání jednotlivých operací.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí..

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zahradník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- Vyšší odborné vzdělání v oblasti zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- Profesní kvalifikace 41-038-H Krajinář, střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti krajinářství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby dále musí mít oprávnění odborné způsobilosti 3. stupně pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin - podle zákona č. 199/2012 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Odpovídající vybavení provozovny příslušnou zahradnickou mechanizací - kypřiče půdy, rotační kypřiče, sekačky, vertikutátor, fukar pro vyfoukání listí, zahradnickým ručním nářadím - rýče, hrábě, motyky, kolečka, ruční válec, sázecí lopatky, kolíky a motouz, pásmo, metr, výtyčky, kladivo, úvazky, nůžky, pákové nůžky, nůžky pro řez živých plotů, plotostřih, ruční zádový postřikovač
- Vybavení technologickými stavbami - sklad materiálu včetně chemických přípravků, plochy pro výsadbu rostlin a založení trávníku, travní osivo nebo předpěstovaný travní koberec, park nebo parková úprava s travnatými plochami a vzrostlými stromy a keři pro údržbu, předpěstovaná sadba květin a sazenice dřevin k výsadbě
- Drobné zahradni stavby, lavičky, chodníky, oplocení a drobné stavební prvky
- Sadovnický projekt parku nebo jeho části o ploše minimálně 1 ha
- Odpovídající sortiment květin požívaných pro venkovní výsadby, stromy a keře příslušného stáří nebo rozpěstovanosti, případně rostlin a výpěstků skladovaných či zakoupených. Jedná se o rostlinný materiál pro ošetřování a poznávání rostlin
- Předpoklady pro plnění požadavků BOZP

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška musí být rozložena do více dnů. Termín vykonání zkoušky je závislý na průběhu vegetačního období.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK a SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Střední odborné učiliště Uherský Brod
Zahradnictví Novák
Mendelova univerzita v Brně
Střední zahradnická škola Ostrava